

HØST 2024: Pensumlister examen philosophicum

Titler merket med stjerne (*) er variantspesifikt pensum.

EXPH0100 Examen philosophicum for humaniora og estetiske fag

Bok

Antonsen, P. et al. (2023). *Tenk! Lærebok for ex.phil.* Universitetsforlaget.

Kompendium

Humaniora

- * Gamlund, E., Svendsen, L. Fr. H. & Säätelä, S. (2016). «Hva er forståelse?» I Gamlund, E., Svendsen, L. Fr. H., Säätelä, S. *Filosofi for humanister*. Universitetsforlaget. Kapittel 2 (s. 37-62).
- * Jordheim, H. (2001). «Diskursanalyse – språk som struktur og begivenhet». I H. Jordheim, *Lesningens vitenskap – utkast til en ny filologi* (s. 180-208). Universitetsforlaget.
- * Kjørup, S. (2008). «Strukturalismen». I S. Kjørup, *Menneskevidenskabene 2: Humanistiske forskningstraditioner*. Roskilde Universitetsforlag. Utdrag fra kapittel 6 (s. 137–149 og 153–160).
- * Nielsen, I. (2007). «Hva er kjønn?» I H. M. Hansteen et al., *Tekst og kultur – ei innføring*. Spartacus. (s. 154-159, 162-178, 181-185).

Estetikk

- * Bale, K. (2009). «Hva er estetikk?» I K. Bale, *Estetikk – en innføring*. Pax. Kapittel 1 (s. 9-26).
- * Dybvig, D. D., Dybvig, M. & Wyller, T. (2019). «Autonomi, estetikk og kritikk». I D. D. Dybvig, M. Dybvig & T. Wyller, *Tanke og handling – filosofi, vitenskap og samfunn*. Fagbokforlaget. Kapittel 17 (s. 425-451).
- * Snævarr, S. (2008). «Før kunsten ble kunst (I)». I Snævarr, S. *Kunstfilosofi – en kritisk innføring*. Fagbokforlaget. Kapittel 1 (s. 21- 34).
- * Snævarr, S. (2008). «Før kunsten ble kunst (II)». I Snævarr, S. *Kunstfilosofi – en kritisk innføring*. Fagbokforlaget. Kapittel 2 (s. 35- 46).

EXPH0200 Examen philosophicum for samfunnsvitenskap

Bok

Antonsen, P. et al. (2023). *Tenk! Lærebok for ex.phil.* Universitetsforlaget.

Kompendium

- * Balsvik, E. (2011). «Mennesket i samfunnsvitenskapene». I E. Balsvik & S. M. Solli (red.), *Introduksjon til samfunnsvitenskapene*. Universitetsforlaget. (s. 147-165).
- * Grimen, H. (2004). *Samfunnsvitenskapelige tenkemåter*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 6 (s.180-201) og 13 (s. 375-409).
- * Haslanger, S. (2021). «Sosial konstruksjon: kjønn og andre sosiale kategorier». I Cappelen, H., Torsen, I. & Watzl, S. *Vite, være, gjøre. Exphil: lærebok med originaltekster*. Gyldendal. Utdrag fra kapittel 12 (s. 305-317).
- * Hvidsten, A. H. (2022) «Samfunnsvitenskap og demokratisk dialog». I L. P. S. Torjussen & A. H. Hvidsten (red.), *Arven etter Skjervheim*. Universitetsforlaget. Kapittel 1 (s. 35-53).
- * Svendsen L. Fr. H. & Säätelä, S. (2007). «Hva er forståelse?» I Svendsen L. Fr. H. & Säätelä, S. *Det sanne, det gode og det skjønne: en innføring i filosofi*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 4 (s. 81-98).
- * Watzl, S. (2021). «Biologisk kjønn, sosialt kjønn og den sosiale konstruksjonen av virkeligheten». I Cappelen, H., Torsen, I. & Watzl, S. *Vite, være, gjøre. Exphil: lærebok med originaltekster*. Gyldendal. Utdrag fra kapittel 12 (s. 296-303).

EXPH0300 Examen philosophicum for naturvitenskap og teknologi

Bok

Antonsen, P. et al. (2023). *Tenk! Lærebok for ex.phil.* Universitetsforlaget.

Kompendium

- * Brekke, K. A., Aslaksen, J. (2012). «Føre-var prinsippet». *Samfunnsøkonomen*. 126, s. 42–47.
- * Briggie, A. & Mitcham, C. (2012). “Science and its norms”. I Briggie, A. & Mitcham, C. *Ethics and Science – An Introduction*. Cambridge University Press. Kapittel 3 (s. 66–86)
- * Briggie, A. & Mitcham, C. (2012). “Science and politics I: Polity for science”. I Briggie, A. & Mitcham, C. *Ethics and Science – An Introduction*. Cambridge University Press. Kapittel 9 (s.

210–236).

- * Carson, S. G. & Skauge, T. (2019). «Bærekraftige virksomheter». I Carson, S. G. & Skauge, T. *Etikk for beslutningstakere : Virksomheters bærekraft og samfunnsansvar*. Oslo: Cappelen Damm AS. Kapittel 6 (s. 126–142).
- * Lavik, T. & Pedersen, J. (2017). «Rettferdig fordeling av klimaproblemets byrder». *Nytt Norsk Tidsskrift*, 34(4), 341–353.
- * Nyre, L. (2024) «Antropocen: Teknologi former naturen uten menneskelig kontroll». I Nyre, L. *Teknologi: En teoretisk innføring*. Universitetsforlaget. Kapittel 7 (166–187).
- * van de Poel, I. & Royackers, L. (2011). “The Responsibilities of Engineers”. I van de Poel & L. Royackers. *Ethics, Technology and Engineering – An Introduction*. Wiley-Blackwell. Kapittel 1 (s. 6–30).

EXPH0350 Examen philosophicum for naturvitenskap og teknologi (Nettbasert)

Samme pensum som i EXPH0300

EXPH0400 Examen philosophicum for medisin og helsefag

Bøker

Antonsen, P. et al. (2023). *Tenk! Lærebok for ex.phil.* Universitetsforlaget.

Lars Johan Materstvedt: *Dødshjelp – begreper, definisjoner, lover, klinikk og etikk*. Bergen, Fagbokforlaget, 2022. S. 11–97

Kompendium

- * Reidar Pedersen: «Pasientautonomi, informert samtykke og beslutningskompetanse» Kapittel 5 i Morten Magelssen, Reidun Førde, Lillian Lillemoen og Reidar Pedersen (red.): *Etikk i helsetjenesten*. Oslo, Gyldendal Norsk Forlag, 2020. S. 61–71
- * Åge Wifstad: «Folkehelseetik» Kapittel 14 i Morten Magelssen, Reidun Førde, Lillian Lillemoen og Reidar Pedersen (red.): *Etikk i helsetjenesten*. Oslo, Gyldendal Norsk Forlag, 2020. S. 160-168

- * Ingrid Miljeteig og Eirik Tranvåg: «Prioritering av helseressurser» Kapittel 15 i Morten Magelssen, Reidun Førde, Lillian Lillemoen og Reidar Pedersen (red.): *Etikk i helsetjenesten*. Oslo, Gyldendal Norsk forlag, 2020. S. 169–179
- * Berit Støre Brinchmann: «De fire prinsippers etikk» Kapittel 5 i Berit Støre Brinchmann (red.): *Etikk i sykepleien*. Oslo, Gyldendal Norsk Forlag, 2021. S. 81–96
- * Lars Fredrik Svendsen og Simo Säätelä: «Hva er en god handling?» Kapittel 6 i Lars Fredrik Svendsen og Simo Säätelä: *Det sanne, det gode og det skjønne*. Oslo, Universitetsforlaget, 2010. S. 129–158
- * Lars Fredrik Svendsen og Simo Säätelä: «Hva er forståelse?» Kapittel 4 (utdrag fom. 1. Humanvitenskap og naturvitenskap tom. 3. Dilthey – hermeneutikk som åndsvitenskapenes metode) i Lars Fredrik Svendsen og Simo Säätelä: *Det sanne, det gode og det skjønne*. Oslo, Universitetsforlaget, 2010. S. 81–90
- * Harald Grimen: «Samfunnsvitenskap og vitenskapsteori» Kapittel 6 (utdrag fom. 3. Forklaringstyper tom. 7. Relativisme) i Harald Grimen: *Samfunnsvitenskapelige tenkemåter*. Oslo, Universitetsforlaget, 2004. S. 180–201

EXPH0600 Examen philosophicum for ingeniørfag

Bok

Antonsen, P. et al. (2023). *Tenk! Lærebok for ex.phil.* Universitetsforlaget.

Kompendium

- * Carson, S. G. & Skauge, T. (2020). Kapittel 6 «Bærekraftige virksomheter» i S. G. Carson & T. Skauge, *Etikk for beslutningstakere Virksomheters bærekraft og samfunnsansvar*. Oslo: Cappelen Damm AS. s. 126-142.
- * Kjelsberg, R. (2022). Kapittel 1 «Teknologi og- vitenskapshistorie:de første årene» og kapittel 2 «Teknologi- og vitenskapshistorie:fra inkvisisjon til singularitet» i *Teknologi og Vitenskap*, 2. utg. Oslo: Universitetsforlaget, s. 31-88.
- * Martin, M. W. & Schinzinger, R. (2010). Kapittel 9 «Environmental Ethics», i *Introduction To Engineering Ethics*. Second edition. New York: McGraw-Hill, s. 201-225
- * Ruyter, Knut W. (2003). «Forskningsetikkens spede begynnelse og tilblivelse: beskyttelse av enkeltpersoner og samfunn» i Ruyter (red.) *Forskningsetikk, Beskyttelse av enkeltpersoner og samfunn*. s. 17-38.

- * van de Poel, I. & Royakkers, L. (2011). Kapittel 1 «The Responsibilities of Engineers» i I. van dePoel & L. Royakkers, *Ethics, Technology and Engineering – An Introduction*. Malden, MA & Oxford: Wiley-Blackwell. s. 6-30.

EXPH0650 Examen philosophicum for ingeniørfag (Flex)

Samme pensum som i EXPH0600.